6 STOCKHOLM, VESTERÅS OCH UPSALA.

FRU WINGER (*drager sig tillbaka*). Hvad befalles?

APPELLIND. Tillåt mig presentera min kusin, brukspatron Jöns Tegelmark och min ungdomsvän, fru Beata Winger.

TEGELMARK. Jag tänkte att det var din fästmö, jag, för du skref ju, att du skulle gifta dig! (*Till fru Winger.*) Men fast vi inte ä' slägt, så går det väl för sig ändå. (*Omfamnar fru Winger.*)

FRU WINGER (*afsides*). Det var en kostlig patron!

APPELLIND (*till Tegelmark*). Hur är det med dig annars?

TEGELMARK. Åh, jag är alldeles sönderbråkad! Föreställ dig: Jag har farit hela natten från Vermdön på mjölkbåten; utom madamerna, spenaten och filbyttorna fanns det ock fyra grisar ombord, som utan minsta krus slogo sig ner omkring mig, alldeles som jag varit en af deras gelikar. Jag kunde inte få en enda blund i mina ögon. — Nå, ångbåten till Upsala går ju inte förr än klockan nio?

FRU WINGER. Ska det bära af till Upsala?

APPELLIND. Hvad säger du om det, söta Beata, att jag fuskat i ditt handtverk? Jag har för min kusin, brukspatronen der, friat till rådman Barkmeijers dotter i Upsala.

ANDRA AKTEN. 23

KORK. Jaså, din munsjör snus, är det på det sättet du hushållar med mitt lack? Tror du, fast jag är rådman och embetsman här i sta'n, att jag kan stjäla lack?

KNÄCKSELL. Jag skulle tro, att mina fingrar ä' dyrbarare än källarmästarns lack.

KORK. Hur var det du sa'? Sa' du källarmästare? Hvem är jag? . . . Hur kallas jag, din slyngel?

KNÄCKSELL. Rådman, gudbevars!

KORK. Nå, kom det ändtligen fram, din göker! Men du sa' rådman med en viss ironi; menniska, var det ironi?

KNÄCKSELL. Nej, det var det inte?

32 STOCKHOLM, VESTERÅS OCH UPSALA.

Femte scenen.

DE FÖRRE (*utom Wilhelmina och Kristine*).

WIGILANDER (*afsides*). Innan vi vet ordet af, ha vi kanske det Appellindska herrskapet här; det kan derför nu vara tid på att dra sig ur spelet. Tegelmark måste jag genast ha bort härifrån; men hur ska det gå till utan att han märker satans list?

KNÄCKSELL (*till Tegelmark*). Herre, hvarför slog herrn mig i ryggen med gitarrn?

TEGELMARK. Hvarför trummade du när jag sjöng, din slyngel?

38 STOCKHOLM, VESTERÅS OCH UPSALA.

BARKMEIJER (*till Wigilander*). Är det inte herr Wigilander? Jo, jag känner igen herrn! — Herre, hvar är min systerdotter?

WIGILANDER. Vänta, låt mig tänka efter; — hon är i grannskapet; jag vill genast skynda efter henne. (*Vill gå, men hålles tillbaka af Barkmeijer och Tegelmark.*)

TEGELMARK. Jag får presentera för dig min köttslige svärfar der borta; han är visst pirum, ty han påstår att den här sta'n heter Vesterås, ha, ha, ha!

BARKMEIJER. Herrn är en galning, som man endast kan skratta åt, ha, ha, ha!

WIGILANDER. Herrarne båda ä' mig just ena lustiga kurrar, ha, ha, ha! (*Alla tre skratta.*)

Nionde scenen.

DE FÖRRE. WILHELMINA.

WILHELMINA (*inskyndande*). Nå väl, jag är färdig! (*Blir varse Barkmeijer.*) Ack, min Gud! — Morbror!

BARKMEIJER (*fattar Wilhelmina i armen*). Min systerdotter! Så har jag då henne ändtligen!

Stockholm, Vesterås

och

Upsala.

Lustspel i tre akter med körer och kupletter af

AUG. BLANCHE.

----------- Uppförd första gången på Nya Teatern i Stockholm den 6 mars 1845. ----------- Tredje upplagan. ----------- STOCKHOLM. ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM. ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1892.

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta är den tredje upplagan av pjäsen från 1845, som ingick som nr. 6 i serien *Svenska teatern*. Det franska originalets titel: *Paris, Orléans et Rouen* av Bayard och Varner.

Om stycket skrev Georg Nordensvan i Svea 1890: "»Stockholm, Vesterås och Upsala» har äfven i bearbetningen, som är gjord efter en öfversättning af L. A. Malmgren, mycket kvar af pariserfars. På sina ställen förefaller den som rent af öfversatt från Labiche. Karaktersskizzeringen är allt igenom utförd med farsörens breda pensel, med den franske karrikatyrtecknarens raska och få linier. De många äfventyren gå osökt in i hvarandra, förvexlingarna på person äro långt ifrån så godtyckligt anordnade som i vår samtids tyska »Posse», och om författarnes uppfinningsförmåga sinat ut en stund innan ridån faller öfver sista akten, så är detta ett drag, gemensamt för hela hopen af franska och tyska lustspelsförfattare."

Boken, som tillhör The Library of the University of California, har scannats av Google Books. Den anpassades

och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i december 2014 av Bert H.

PERSONER:

FREDRIK APPELLIND, instrumentmakare i Stockholm.

JÖNS TEGELMARK, hans kusin och egare af ett tegelbruk på Vermdön.

ADOLF TYRÉN, Appellinds systerson och tillämnade kompanjon.

WIGILANDER, handelsexpedit.

BARKMEIJER, rådman och garfvare i Upsala.

CHARLOTTE, Barkmeijers dotter.

KORK, rådman och källarmästare i Vesterås.

KRISTINE, hans dotter.

WILHELMINA, Barkmeijers systerdotter.

Fru BEATA WINGER, enka och nipperhandlerska i Stockholm.

KNÄCKSELL, kypare hos Kork.

ANDERS, dräng hos Kork.

STUDENTER. ÅNGBÅTSPASSAGERARE af båda könen.

(*Första akten är i Stockholm, andra i Vesterås och tredje i Upsala.*)

*

Första akten.

Teatern föreställer ett arbetsrum hos Appellind, med fond- och sidodörrar. Flere orkesterinstrument af trä finnas i rummet, hvaribland äfven en kontrabas bredvid fonddörren.

Första scenen.

TYRÉN (*sitter i skjortärmarna vid ett bord, sysselsatt att sätta strängar på en fiol*). APPELLIND. FRU WINGER.

appellind (*kommer in genom fonddörren*). Hör du, Adolf, har min kusin, brukspatron Tegelmark, inte synts till? Ångbåten går om halfannan timme till Upsala, och han skulle följa med den. Tänk om han inte kommer!

tyrén. Det vore ledsamt, det. (*Afsides.*) Det qvittar mig lika.

fru winger (*kommer in*). God morgon, mina herrar!

appellind. Välkommen, goda Beata! Det kan man kalla att vara påpasslig!

tyrén (*tar på sig rocken*). Jag ber om förlåtelse, jag sitter i skjortärmarna.

fru winger. Skadar inte; det är inte i balkläder man förtjenar sitt bröd.

appellind. Klockan är nu inte mer än half åtta, men precis nio står resvagnen för porten, då vi genast bege oss af, för att klockan sju i afton kunna vara i Vesterås.

fru winger. Du är en ifrig älskare, min bästa Fredrik! För några da'r sedan berättade jag för dig, att rådman Korks dotter, den vackra Kristine, är ledig till äktenskap, och föreslår derför ett frieri till henne, och i dag flyger du till Vesterås på kärlekens vingar, utan att ens ha sett henne en enda gång.

appellind. Du har beskrifvit henne för mig som en vacker och okonstlad flicka, och sjelf vet jag, att fadern är förmögen. Hvad behöfs mera?fru winger. Men tror du då att det går lika lätt för sig att fästa en flickas hjerta vid sin person, som att sätta strängar på en fiol.

appellind. Du har ju redan sagt, att flickan är nöjd med mitt porträtt, sådant som du, med vänskapens färger, målat det för henne, och fadern, som känner mig till namnet, har ju inte heller något emot partiet.

fru winger (*afsides*). Den otacksamme! Det var min kärlek till originalet som gjorde porträttet så vackert. (*Högt.*) Nå, lycka till då! lag får åtminstone det nöjet att personligen presentera de unga tu för hvarandra.

appellind. Jag har också räknat derpå. Det är emellertid ett förträffligt mod det der att skaffa sig hustru antingen genom giftermålsannonser eller på andras rekommendation, ty hur sker det annars? Jo, en ung karl går länge och väl och suckar för sin sköna, anlitande krediten för att köpa tillräckligt med spektakelbiljetter och konfektpåsar, utom alla större presenter. Sedan han på det sättet gått och vigilerat två eller tre år, förklarar han sin kärlek och får korgen. Sluppen ur Kupidos famn, råkar han nu i slottskansliets, och gäldstugan blir hans förlofvade land. Sådana tragedier ser man alla dagar.

tyrén. Är det då morbrors allvar att fria till en flicka som morbror ännu inte sett?

appellind. Någon gång ska bli den första, och dessutom är jag öfvertygad, att min ungdomsvän, fru Winger, icke rekommenderat någon ovärdig.

fru winger (*afsides*). Jag känner en annan mycket värdigare, jag, fast min modesti förbjuder mig att omtala det.

Andra scenen.

DE FÖRRE. TEGELMARK (*kommer in; han för med sig en nattsäck, en hattask, ett paraply och en gitarr*).

appellind. Ah, välkommen, kusin Jöns! Jag var ganska orolig för din skull.

tegelmark (*lägger ifrån sig sakerna och omfamnar Appellind*). Har kusin väntat på mig? (*Vill omfamna fru Winger.*) Jag är förtjust öfver att . . . fru winger (*drager sig tillbaka*). Hvad befalles?

appellind. Tillåt mig presentera min kusin, brukspatron Jöns Tegelmark och min ungdomsvän, fru Beata Winger.

tegelmark. Jag tänkte att det var din fästmö, jag, för du skref ju, att du skulle gifta digi (*Till fru Winger.*) Men fast vi inte ä' slägt, så går det väl för sig ändå. (*Omfamnar fm Winger.*)

fru winger (*afsides*). Det var en kostlig patron!

appellind (*till Tegelmark*). Hur är det med dig annars?

tegelmark. Åh, jag är alldeles sönderbråkad! Föreställ dig: Jag har farit hela natten från Vermdön på mjölkbåten; utom madamerna, spenaten och filbyttorna fanns det ock fyra grisar ombord, som utan minsta krus slogo sig ner omkring mig, alldeles som jag varit en af deras gelikar. Jag kunde inte få en enda blund i mina ögon. — Nå, ångbåten till Upsala går ju inte förr än klockan nio?

fru winger. Ska det bära af till Upsala?

appellind. Hvad säger du om det, söta Beata, att jag fuskat i ditt handtverk? Jag har för min kusin, brukspatronen der, friat till rådman Barkmeijers dotter i Upsala.tyrén. Hörde jag rätt? Rådman Barkmeijers dotter? appellind. Ja, så är det; också ett parti på furstlig fot, uppgjordt utan suckar och kärleksförklaringar. Fästmannen och fästmön, måg och svärfar ha inte heller sett hvarandra.

tyrén (afsides). Det feltes bara denna nyhet för att bringa mig i raseri.

tegelmark (till fm Winger). Hvad säger frun om det, att jag ännu inte farit på någon ångbåt? De der pannorna ska vara så betänkliga.

fru winger (afsides). Ja, din egen i synnerhet. tegelmark. Innan man vet ordet af, kan man ju fara i luften som en tätting. Söta mor der hemma har aldrig velat släppa ut mig, fast jag redan är en trettio års yngling, ty hon spådde en gång i kaffe, att jag skulle bryta halsen af mig.

tyrén. Och det har inte skett ännu? tegelmark. Nej, Gud vare lof! — Jag hade lust att hyfsa om mig litet, innan jag går ombord.

appellind. Var som du vore hemma här. Jag ska gå ner i verksta'n för att tala med mitt folk.

fru winger. Under tiden vill jag se efter att din kappsäck är i ordning.

Säng N:o i.

Mel.: »Hvlla vid denna källa».

ALLA.

Skyndom att embarkera

Och låt oss se'n vårt mål fixera 1

Skyndom att embarkera,

Ty snart är resetimman klar.

TEGELMARK.

Jag reser från min lera,

För att en hustru få med mera, Vermdön ska snart florera Af ett så skönt och vackert par.

TYRÉN.

Res då, var snar,

Ty om hon skulle herrn mankera.FRU WINGER.

Så'n vacker karil

ALLA.

Skyndom att embarkera,

Ty snart är resetimman klar.

{Appellind går ut genom fonddörren. Fru (Vinger går in i venstra sidorummet. Tegelmark går in i högra sidorummet,

tagande med sig sakerna.)

Tredje scenen.

TYRÉN. Strax derefter WIGILANDER.

tyrén {ensam). Jo, det var en vacker nyhel, det der! Den der lergöken resa för att slå mig ur brädet 1 Jag kan bli galen när jag tänker derpå. {Fattar en boil och kastar med den.) Jag skulle önska jag finge handskas med honom som jag ville; jag skulle min själ sända honom dit, der hvarken sol eller måne skina. {Kastar bollen åt donen.)

wiGiLANDER {kommer in och tager emot bollen i. vådret). Tack ska du ha! Du måtte vara vid särdeles briljant lynne i dag.

tyrén. Ja, till den grad, att jag vore färdig hänga mig, om jag bara hittade rätt på någon spik, som kunde bära mig.

wiGiLANDER. Fan så obeqvämt sätt att komma ur veriden; men du är en toker som vanligt. Om sjelfva solen föll ner, skulle jag helt trankil ta opp den och begagna den till strålförarhatt vid den frivilliga brandkåren. Nej, min bror, tar man sig inte till att leka med veriden, så leker veriden med en sjelf, så att skrufvarna lossna i en stackars hjerna, liksom på en gammal utsliten hyrvagn.

Sång N:o 2.

Mel. ur Figaros bröllop: »Om ni vill dansa, bästa herr grefve».

Slå alla sorger bort här på jorden l Flickor ju finns och bålar på borden,

Den som ej trifves i nöjenas sköt,

Utan är sorgsen — han är ett nöt!Drick — när de fulla bålarne glindra!

Njut — när de sköna ögonen tindra!

Fruar, mamseller och fröknar med fler,

Ger jag mitt hjerta — och ändå mer.

Nå, hvad går åt dig? Visa mig ditt hjertas blessyrer, och jag ska se efter i min hjernas apotek om jag inte har någon salfva för dem.

tyrén. Min morbror Appellind reser bort i dag för att gifta sig i Vesterås. Hans kusin, Tegelmark, den dummaste bland alla patroner, far också i dag för att gifta sig

i Upsala. — Hela verlden gifter sig, men jag.. .

wigilander, Dör som ungkarl! Så gör ju nästan alla hyggliga ungkarlar nu för tiden.

tyrén. Du skrattar nu åt allt; men jag kan inte med den saken, ty jag är kär, olyckligt kär!

wiGiLANDER. I hvilka då? Är det flere än ett dussin?

tyrén. Ett dussin? Jag tänker att en enda är mer

än nog; det har gjort mig tillräckligt med bekymmer. Du mins väl, att när vi i våras voro i Upsala, gjorde jag bekantskap med rådman Barkmeijers dotter, en ängel i qvinno-hamn; men har du hört på maken till otur? Utan att

jag anar det minsta, friar Appellind, på sin kusins vägnar, till flickan, får både hennes och faderns löfte, och innan aftonen är den värde patronen i Upsala och tar bort henne från mig.

wiGiLANDER. Hor du, då har jag varit lyckligare än du l Du kommer ihåg, att den der rådmannen äfven hade en systerdotter hemma i sitt hus, som heter Wilhelmina. Hon blef kär i mig, och det har jag för längesedan ursäktat henne. För några dar se'n var jag i Upsala; hon beklagade sig öfver sin morbror, en gnidare, skapad enkom för att martera menniskoslägtet. Verlden hade bestämdt gått under, om den karlen blifvit kejsare, i stället för han nu är garfvare och rådman i Upsala. Nu ville han dertill på köpet promt gifta bort henne med en gammal förläst magister, — binda en vacker, tjuguårig flicka vid en utsliten pergamentsrulle, det är ju himmelsskriande, det! Hon ville på hvad vilkor som helst komma ur tyrannens klor, och jag tillbjöd henne en fristad i mitt rymliga

hjerta. Hvad gjorde hon då, menar du? Jo, i går följde hon utan krus

Stockholm, Westerå* o. Upsala. 2med mig på ångbåten ifrån Upsala, ty, ser du, man får allting med ångbåtarria nu för tiden.

tyrén. Följde med dig? — Omöjligt!

"wigilander. Omöjligt, säger du! — Jo, det kostade mig, min själ, mina modiga tio riksdaler banko för biljetter och traktering.

tyrén. Nå, hvad tänker du göra af henne? wigilander. Ja, se det begriper jag inte! Jag har funderat på att skaffa henne plats som guvernant eller husmamsell i något hyggligt hus. Ingen fara emellertid for henne. Min kända ridderlighet är hennes enda skydd, och hon behöfver nu för närvarande inte något annat. Pro-centare har jag lurat i mina dar; mina principaler är jag inte heller så noga med, i fall jag inte på annat sätt kan få ut min rätt; att besegra och triumfera öfver våra koketta damer, ligger just i mitt fack, det; men en ung, vacker och lidande qvinna, som helt och hållet förtror sig åt ens vård — nej, aldrig, min bror! Det värsta är, att jag kanske blir tvungen att gifta mig med henne. Gud trösta mig, fattig, syndig menniskal

tyrén. Nå, har du då inte ett godt råd att ge mig? wigilander. Gör du som jag: far till Upsala och enlevera din suckande sköna!

tyrén. Men om Tegelmark förlofvar och gifter sig med henne?

wigilander. Gör ingenting: enlevera henne i alla fall! Det der brukas öfverallt här i verlden med mycken fördel.

Fjerde scenen.

DE FÖRRE. WILHELMINA.

Wilhelmina (springande till Wigilander). Gud nåda mig! Jag är den olyckligaste på jorden!

wigilander. Hur är det fatt, min sötaste Mina? Wilhelmina. Jag förmår inte mer... Stöd migl wigilander (stödjande henne). Med ofantligt mycket nöje! Wilhelmina. Jag stod utanför Winters konditori här bredvid, medan jag väntade på dig, då jag hastigt får höra mitt namn nämnas bakom mig. Jag vänder mig om och iår se min morbrors hufvudlwigilander» Hvad tusan, är han i Stockholm?

Wilhelmina. Ja, jag är förlorad... stöd mig!

wigilander (leder henne till en stol). Var sä god och stöd dig på den här lilla beqvämliga möbeln. — Var han ensam ?

wilhelmina. Nej, min kusin Charlotte var med.

tyrén. Mamsell Charlotte! (Stödjer sig pä Wigilander.) Ack, min vän!

wigilander (förande Tyrén till en annan stol). Stöd dig pä den här möbeln, bror söta! •

wilhelmina. Morbror tog mig i armen för att qvarhålla mig, men jag slet mig ifrån honom och skyndade hit opp.

tyrén (som sprungit till fönstret). Ack, min bror, det är hon!

wigilander. Hvilken hon?

wilhelmina {som äfven skyndat till fönstret). Det är han! wigilander. Hvilken han?

wilhelmina. Morbror och Charlotte! . . . De komma hit!

wigilander. Tunnor tusan! (Tager Wilhelmina vid handen och för henne till ma sidodörren.) Fort in i den här kammaren!

tyrén. Omöjligt, fru Winger är der inne!

wigilander {leder Wilhelmina till andra sidodörren). Nå, här dål

tyrén. Nej, för all del, der är min rival!

wigilander. Finns det då ingenting att gömma henne uti? Ett fodral, en ask, en fingerborg eller . . .

tyrén. Jag hör dem i trappan!

wigilander (för Wilhelmina hakom kontrabasen). Göm dig i den här basfiolen då!

wilhelmina {kryper in i basfiolm). Det här öfverlefver jag aldrig!

Femte scenen.

DE FÖRRE. CHARLOTTE. BARKMEIJER.

barkmeijer {häftigt). Var inte rädd, mitt barn! — Är fabrikör Appellind hemma?

wigilander. Nej, min herre.

Charlotte (igenkänner Tyrén). Herr Tyrén!barkmeijer. Fördömdtl Har inte herrarne sett till en ung flicka? Hon sprang in här i huset, och jag följer henne i hack och häl.

wigilander. En man af herrns ålder springa efter unga fruntimmer!

tyrén. Ja, det tycker jag är något . . .

barkmeijer. Det är min systerdotter, go' herrar, en ganska hygglig flicka, nämligen så länge hon var det. — Jag är hennes morbror och mycket god vän med fabrikör Appellind. Om hon inte är här, så måste hon vara på ett annat ställe. Man måste ha näbbar och klor för att vakta en qvinna. Dröj här, Charlotte; de här herrarne äta visst inte opp dig. Jag måste ha tag i den rymmerskan. Hela mitt hus är skymfadt. Det blir en evinnerlig fläck på Upsala akademi! (Springer ut.)

Sjette scenen.

DE FÖRRE (utom Barkmeijer).

wigilander (i fönstret). Se, hur han trafvar, den gamle kronhjorten!

charlotte. Jag kan inte dölja min förvåning!

tyrén. Ack, så får jag då ändtligen återse mamsell!

wigilander (leder fram Wilhelmina). Jag trotsar hvilken musikus som helst att kunna framtrolla en vackrare ton ur ett så'nt åbäke till basfiol!

charlotte. Du, Mina?

Wilhelmina. Ja, min goda Charlotte!

wigilander. Tyst! Fiender omge oss på alla sidor!

charlotte. Och pappa som springer och söker dig!

wigilander. När oskulden löper sin kos, hvem kan då hinna fatt den?

Wilhelmina. Jag förmådde inte längre uthärda hemma hos din far, och derför flydde jag med denne hederlige man.

wigilander. Deremot har jag intet att anmärka.

Wilhelmina. Vi ska gifta oss med hvarandra.

wigilander. Ja, jag tror visst, att jag . . . (Visande på Tyrén.) Der är en som tänker göra detsamma.

tyrén {till Charlotte). Ja, mamsell, ifrån den första stund jag såg mamsell, har ingen minut förgått, som jag inte tänkt på er. Jag lofvar en kärlek, som aldrig skaslockna, en kärlek, som inte en gång grafvens nått ska släcka 1

wigilander. Han håller nog sina löften, han.

Wilhelmina (till Wigilander). Och du då ?

wigilander. Jo, jag tror visst, att jag...

charlotte. Men pappa vill, att jag promt ska ta en annan. Hur ska jag kunna hindra det?

wigilander. Åh, det finns många medel att hindra den saken, och det första är att inte lyda söta far._

Charlotte. Aldrig skulle jag kunna trotsa hans vilja!

tyrén. Men mamsell känner inte den person, man ämnar till er make.

charlotte. Man säger det ska vara en mycket god menniska.

wigilander. Det är bara förtal, min nådiga mamsell!

charlotte. Jag har aldrig nå'nsin sett honom.

tyrén. Han är inte längre borta än derinne i kammaren. (Man hör Tegelmark sjunga i kulissen.)

wigilander. Tyst, der kommer han!

Sjunde scenen.

DE FÖRRE. TEGELMARK.

tegelmark (kommer in). Nu tror jag man är lite snygg och malproper, ska jag ha den äran att säga.

tyrén (till Charlotte). Det der är just mamsells blif-vande fästman.

charlotte. Dén der!

wigilander (till Charlotte) Är det inte ett ideal, min nådiga?

tegelmark. Hvar är min kusin?

wigilander. Han har gått ut.

tegelmark. Hur kan det vara möjligt? Han skulle ju följa mig till ångbåten, och klockan är redan mycket.

wigilander. Det bär af till Upsala, hör jag!

tegelmark. Jag reser för att fria. Känner herrarne mamsell Barkmeijer? — Hur kan man ha ett så gement namn!

charlotte (för sig). Så'n ohyfsad menniska!

tegelmark. Jag skäms riktigt när jag tänker på, att det ska stå i tidningarna bland vigde i landsorten: »Herrbrukspatron Tegelmark och mamsell Barkmeijer». („Skrattar och vänder sig till IVigilander.) Hvad är det der för ett fruntimmer? Känner min kusin henne?

wigilander. Om han känner henne? Åt brukspatron kan jag väl säga det. (Hviskar Tegelmark i örat.)

tegelmark. Aha, je suis begriper — den filuren! [Hälsar på Charlotte.) Hur står det till, min lilla beskedliga? [Skrattar.) Hi, hi, hi!

Charlotte. Min herre!

tegelmark. Åh, inte är det värdt att rodna för det, min lilla docka; min kusin har smak, märker jag.

wigilander [till Tegelmark). Men, för tusan, det är ju

en hemlighet; inte går det an!

tegelmark. Ah, det var sant, det; jag vill reparera skadan. [Till Charlotte.) Förlåt mig, min sötaste mamsell, men min kusin, den maruffeln, har inte nämt något för mig om sin lilla kusin. Har han valt mig en lika vacker hustru, som han (bockar sig) valt sig en älskarinna, så stannar jag i stor förbindelse hos honom. [Afsides.) Man kan allt vara gentil om det gäller.

Charlotte. Hur vågar herrn tilltala mig på det sättet?

wigilander (afsides). Det går bra!

tegelmark. Men jag begriper inte min kusin .. .

Herrn reser till Upsala med Upland?

Ja, det är första gången jag far på ång-

WIGILANDER.

TEGELMARK.

fartyg.

WIGILANDER.

TEGELMARK.

För första gången?

Ja, men jag fruktar att jag kommer för sent; jag begriper inte att min kusin . . . wigilander [skriker). Ah! alla. Hvad är det? tegelmark. Jag tror herrn suckade? wigilander. Ja, jag brukar alltid sucka på det viset. [Till Tyren.) Jag har lust att ta honom med mig till Vesterås i stället. Vestmanland går på samma timme.

tyrén [till IVigilander). Men hvad tänker du på? wigilander. Låt mig hållas bara. (Till Tegelmark.) Jag reser också till Upsala, och jag tillbjuder herr brukspatron mitt sällskap. Jag är bekant med rådman Barkmeijer och ska ha den äran presentera herrn i huset.

tegelmark. Det var skönt; jag kan inte önska bättre!wigilander. Men det är ingen tid att förlora; det återstår knappast en halftimme.

tegelmark. Min kusin får skylla sig sjelf; jag skyndar genast in och lagar mina saker i ordning. (Visande på Wilhelmina.) Hvem är det der fruntimret, der?

wigilander. Det är — det är min fru!

tegelmark. Och hvem är min herre sjelf då?

wigilander. Mitt namn är Wigilander, handelsexpedit med rang, heder och värdighet af grosshandlare; men för all del skynda sig, herr brukspatron!

tegelmark. På ögonblicket är jag färdig! (Går in i sidorummet.)

Åttonde scenen.

DE FÖRRE (utom Tegelmark).

charlotte. Aldrig skall jag ta till man den afskyvärda menniskan!

wigilander. Det vore ju den största olycka i verlden!

tyrén. Men är du galen som för honom till Vesterås 1

wigilander. Är det då klokare, att jag för din rival till Upsala?

tyrén. Men när du väl, fått honom till Vesterås?

wigilander. Kastar jag mig på en bondkärra och reser hit igen, medan han är och beser stadens märkvärdigheter.

tyrén. Men du vet väl att morbror och fru Winger också i dag resa till Vesterås?

wigilander. De resa landvägen; inga skrupler mer, jäg tar allt på mig.

tyrén (till Charlotte). Ack, mamsell, vågar jag ändtligen hoppas att midt i det töcken, som omger oss, i er få skåda mitt lifs ledstjerna?

charlotte. Men om pappa inte tillåter det?

wigilander. Så tag då i Guds namn herr Tegelmark då!

charlotte. Förr kastar jag mig i dödens armar!

wigilander. Man kastar sig inte i dödens armar, när man har en trogen älskares famn att trösta sig uti,tyrén. Så afsäger jag mig då mitt ljufva hoppi Gå, förena sig med en annan, mamsell; jag är inte den förste som blir ett offer för en gäckad kärlek.

charlotte. Nej, nej, så får det inte vara!

wigilander. Bravo, min söta mamsell! Tag exempel af sin vackra kusin. (Fattar Wilhelmina vid handen).

charlotte (till lyren). Låt oss hoppas allt af framtiden! Tro mig, jag är inte känslolös för en hederlig mans kärlek.

Wilhelmina (ser ut genom fönstret). Ack, min Gud, der kommer morbror tillbaka!

charlotte. Pappa?

wigilander. Så för tusan 1 {Leder Wilhelmina till den kammare, der Tegelmark är.) Fort in till brukspatron! — Uppehåll honom der till dess jag säger till! {Wilhelmina går in i kammareny hvarefter Wigilander låser dörten och stoppar nyckeln i sin ficka.)

Nionde scenen.

DE FÖRRE. BARKMEIJER. APPELLIND. FRU WINGER {från sidorummet).

appellind {till Barkmeijet). Det var en angenäm öfver-raskning att se farbror i Stockholm!

barkmeijer. Jag är alldeles förstörd! Jag har inte förut sprungit så rysligt i mina dar, om jag undantar den tiden, då jag vigilerade för rådmansembetet i Upsala.

appellind. Sätt sig, för all del, bästa farbror!

charlotte. Stackars goda pappa! Hvad pappa är varm!

appellind. Oändligt välkommen, mamsell Charlotte! barkmeijer {sätter sig). Charlotte var just med mig, när jag upptäckte rymmerskan; om jag bara kunde få tag i den uslingen som bortröfvat henne!

wigilander {afsides). Det der låter som det skulle gälla mig!

fru winger. Herr rådman har rätt! Den karl, som enleverar ett fruntimmer, borde schavottera!

wigilander (afsides). Ja så, den der ska lägga lök på laxen!appellind (till Barkmeijer). Jag tror jag inte talt om än, att min kusin Tegelmark nyss kommit till sta’n, för att bege sig af till Upsala. Nu behöfver han inte resa.

barkmeijer (reser sig). Min blifvande måg också häri Det var ypperligt!

appellind. Han är der i kam maren för att klä’ om sig. (Närmar sig sidodörren).

tyrén (till Wigilander). Allt är förloradt!

wigilander (till Tyren). Var trankil; jag har nyckeln, jag!

tyrén. (till Appellind). Goda morbror; det är på det sättet, att . . .

appellind. Hyad för slag?

wigilander (till Appellind). Brukspatron Tegelmark gaf sig inte tid att vänta på herr fabrikörn, utan skyndade nyss ut för att gå ombord på ångbåten till Upsala — det var ju så, Tyrén?

tyrén. Ja, visst var det så; jag gjorde allt för att hindra honom, men det stod inte till!

appellind. Det är inte möjligt!

wigilander. Jo, han gick lifslefvande ut genom dörren der.

appellind (ser på sin klocka). Det fattas en qvart innan ångbåten far. (Till Tyrén) Skynda dig ner till Riddarr holmen och för honom genast hit.

tyrén. Ja, på ögonblicket! (Skyndar ut)

Tionde scenen.

DE FÖRRE (utom Tyrén)

barkmeijer. Det vore dumt, om han skulle komma till Upsala, medan vi ä' i Stockholm.

appellind. Jag skulle inte tro det; Tyrén får nog tag i honom.

fru winger. Han måtte ha ett lågande hjerta, den älskaren.

wigilander. Frun tycker om lågande hjertan; det gör jag också.

barkmeijer. Min herr måg ska ju vara en ung, ordentlig man, med många förtjenster.

appellind. Ja, det enda som fattas honom är kanske något förstånd; men för öfrigt så . . .barkmeijer. Ja, inte behöfver man mycket förstånd för att bli en bra äkta man.

wigilander. Ganska sant, och så riskerar man aldrig att förlora förståndet, hvilket anses för det olyckligaste här i verlden.

appellind. Men jag undrar just, om han inte skrifvit några ord till mig, innan han begaf sig af? Jag vill se efter. (Går till.sidodörren.)

charlotte (skriker till). Ack, min Gud!

fru winger {till Charlotte) För Guds skull, hvad är det?

charlotte. Ingenting!

fru winger. Jag tyckte mamsell ropade till?

charlotte. Jag? — Nej, det tyckte jag inte.

wigilander. Ja, inte jag heller.

appellind (som trefvar på dörren). Jag begriper inte hvem som tagit nyckeln ur dörren.

wigilander. Nyckeln? Den lemnade brukspatron till Tyrén, innan han gick.

Elfte scenen.

DE FÖRRE. TYRÉN.

tyrén. Det var omöjligt att få rätt på honom!

appellind. Tog du nyckeln till dörren der?

tyrén. Nyckeln? Hvilkén nyckel?

wigilander (till Tyrén). Håller vad att du tappat bort nyckeln!

tyrén {känner i sina fickor). Jag begriper inte — jag tyckte jag gömde den så väl — det var märkvärdigt!

charlotte {afsides). Kors, hvad de kunna narras!

appellind (till Tyrén). Din slarfver! Det var skada på en så bra nyckel. Jag undrar om inte någon af de andra tar upp dörren. (Går till andra dörren, tar ur nyckeln och försöker tned den på den förra.)

tyrén (till Wigilander). Ingen fara; låset är säkert!

barkmeijer (till fru Winger). Frun är gammal bekant till Appellind?

fru winger. Ja, ända se'n barndomen; vi ä' uppfostrade tillsammans. Också är det jag, som gifter borthonom, och det är inte utan sin lilla uppoffring, det, å min sida, ty förut var det annorlunda.

{Gnolar.) »Jag minns den ljufva tiden,

Jag minns den som i går».

barkmeijer. Frun skulle kunna göra mig en tjenst. fru winger. Vill herr rådman också gifta sig? barkmeijer. Kommer aldrig i fråga. Jag hade nog deraf i mitt förra gifte; men jag måste på några ögonblick anförtro min dotter i fruns vård, för jag ska bestämdt ut och ha reda på den nedrige förförarn, som rymt bort med min systerdotter!

wigilander {till Barkmeijer). Herre! barkmeijer. Herre! wigilander. Spelar herr rådman fiol? barkmeijer. Är herrn galen? — Om jag bara visste, hvar han uppehåller sig, den bofven! wigilander. Herre! barkmeijer. Herre!

wigilander. Kanske herr rådman blåser trumpet i stället?

barkmeijer. Tror herrn jag är 'någon håboist? Jag-undrar just hvar hon uppehåller sig, den rymmerskan!.

appellind. Tänk om den galningen nu reser med ångbåten; ursäkta, mitt herrskap, men jag får lof att sjelf gå ner till Riddarholmen, innan det blir för sent.

wigilander. Om herr fabrikören tillåter, så vill jag åtaga mig denna kommission; jag lofvar att hemta hit honom, så framt han inte kan flyga, hvilket väl gerna inte är möjligt för en tegelbruksegare.

appellind. Jag tackar på det förbindligaste! Mitt herrskap, det är ledsamt, att jag sjelf nu måste resa till Vesterås; men min systerson der får göra les honneurs i mitt ställe. — Frukosten kallnar; den är på ungkarlsvis; men ni får hålla till godo med hvad huset förmår.

Sång N:o 3.

MeL: »Malins milda öga», af I. Dannström.

APPELLIND.

Låt oss frukostera,

Emot oss buteljer le,

Portvin oqh njaderø,ALLA.

Mjuka tjenare!

wigilander (afsides).

Jag ej göra ska besvär,

Min portion ar der!

[Pekar på det rummet, der Tegelmark år.)

ALLA.

Låt oss frukostera,

Emot oss buteljer le,

Portvin och madera.

Mjuka tjenare!

(Alla, utom Wigilander, gå in i andra sidorummet.)

Tolfte scenen.

WIGILANDER. TEGELMARK. WILHELMINA [strax derefter).

wigilander (öppnar ena sidorummet, hvarifrån Tegelmark och Wilhelmina utkomma).

(Samma melodi.)

Skynda, tiden skrider,

Båten lägger snart från bron;

Skynda, ty det lider,

Kom, herr brukspatron!

tegelmark (ibärande nattsäck, paraply och gitarr).

Här har jag mitt pick och pack,

Herrn ska ha stor tack!

ALLA.

Ej på tiden hala,

Sedan konversera fås,

Skyndom till Upsala!

wigilander (afsides).

Eller Vesterås!

(De skynda ut.)

Trettonde scenen.

APPELLIND. BARKMEIJER. TYRÉN. FRU WINGER. CHARLOTTE. {Alla utkomma hastigt med smörgåsar i händerna, Barkmeijer dessutom med servett hunden kring halsen och i ena handen en gaffel med en stor stekt fisk på.)

barkmeijer. Det var bestämdt min systerdotter som jag såg i fönstret.

appellind. Och min kusin var med.

barkmeijer. Hvilken kusin?

appellind. Farbrors blifvande måg, brukspatron Tegelmark.

barkmeijer. Hon höll den karln under armen.

appellind. Hvilken karl?

barkmeijer. Han som nyss var här i rummet.

appellind. Det var herr Wigilander, det.

barkmeijer. Heter han Wigilander? . . . Den stråtröfvarn! Jag ska vigilera honom, jag.

appellind. Kan det vara han som enleverat Wilhelmina? Men hvad ska han göra med min kusin? Han måtte väl inte enlevera honom heller!

fru winger {afsides). Det ligger säkert en intrig härunder, och jag som inte fått vara med derom!

barkmeijer. Låt oss genast sätta efter dem!

appellind. Ja, skyndom på ögonblicket!

Sång N:o 5.

Mel.: »Ritsch, Ratach, f&llr&Uera».

Raskt flyg efter dem

Och låt oss genast ta dem hem —

Ja, låt oss ta dem hem —

Raskt flygen efter dem.

Omöjligt de

Nu mera kan undkomma oss.Omöjligt de Kan mer undkomma oss. Skyndom, skyndom, skyndom, skyndom, Skyndom efter dem, Raskt flyg efter dem, m. m. (*De rusa allesammans ut.*)

*

Andra akten.

Teatern föreställer en källarsal i Vesterås; i fonden en hylla, hvarpå glas, tallrikar, bålar m. m. äro uppställda.

Första scenen.

KRISTINE. KNÄCKSELL. (*Kristine står fram på scenen, stickande på en strumpa; Knäcksell sitter vid ett bord, sysselsatt att lacka buteljer.*) KORK (*strax derefter*).

kristine. Herr Knäcksell är fasligt allvarsam i dag?

knäcksell. Allvarsam! Nej, mamsell! Jag är alldeles ursinnig, och vore det inte för min stackars mors skull, så låge jag i Svartån innan aftonen. (*Springer upp skrikande.*) Aj, det dröp lack på mitt finger. (*Slänger med handen.*)

kristine. Vi ska genast lägga salt på det, så blir det bra igen. (*Springer efter ett saltkar och häller salt på Knäcksellts finger.*)

knäcksell. Ack, mamsell, hvad är det här i alla fall mot hvad mitt hjerta lider! — Gifter mamsell sig med en annan, så är jag på eviga minuten dödsens lamunge.

kork (*kommer in*). Hvad är det för skrik jag hör?

kristine. Den stackars herr Knäcksell fick lack på sin hand. Omöjligt de Kan mer undkomma oss. Skyndom, skyndom, skyndom, skyndom, Skyndom efter dem, Raskt flyg efter dem, m. m. (*De rusa allesammans ut.*)

*

Andra akten.

Teatern föreställer en källarsal i Vesterås; i fonden en hylla, hvarpå glas, tallrikar, bålar m. m. äro uppställda.

Första scenen.

KRISTINE. KNÄCKSELL. (*Kristine står fram på scenen, stickande på en strumpa; Knäcksell sitter vid ett bord, sysselsatt att lacka buteljer.*) KORK (*strax derefter*).

kristine. Herr Knäcksell är fasligt allvarsam i dag?

knäcksell. Allvarsam! Nej, mamsell! Jag är alldeles ursinnig, och vore det inte för min stackars mors skull, så låge jag i Svartån innan aftonen. (*Springer upp skrikande.*) Aj, det dröp lack på mitt finger. (*Slänger med handen.*)

kristine. Vi ska genast lägga salt på det, så blir det bra igen. (*Springer efter ett saltkar och häller salt på Knäcksellts finger.*)

knäcksell. Ack, mamsell, hvad är det här i alla fall mot hvad mitt hjerta lider! — Gifter mamsell sig med en annan, så är jag på eviga minuten dödsens lamunge.

kork (*kommer in*). Hvad är det för skrik jag hör?

kristine. Den stackars herr Knäcksell fick lack på sin hand.

kork. Jaså, din munsjör snus, är det på det sättet du hushållar med mitt lack? Tror du, fast jag är rådman och embetsman här i sta'n, att jag kan stjäla lack?

knäcksell. Jag skulle tro, att mina fingrar ä' dyrbarare än källarmästarns lack.

kork. Hur var det du sa'? Sa' du källarmästare? Hvem är jag? . . . Hur kallas jag, din slyngel?

knäcksell. Rådman, gudbevars!

kork. Nå, kom det ändtligen fram, din göker! Men du sa' rådman med en viss ironi; menniska, var det ironi?

knäcksell. Nej, det var det inte?kork. Hvar är mitt spanska rör? Vi ha i afton ett utomordentligt sammanträde på rådstun. Flere af våra goda vesteråsbor ha klagat öfver, att det finns så många tuppar i sta'n, som genom sitt fördömda galande hindra folk att sofva om morgnarna. Borgmästare och råd, hvilka stadens lugn ligger om hjertat, ha beslutit utfarda en kungörelse, som förbjuder tuppar att införas till staden. Det der är allt klart, men hvad ska man göra med de tuppar som finnas? Si — det är det svåraste, det! Tag hit mitt spanska rör! (Tar emot käppen af Kristine.) När jag fått mitt spanska rör i handen, så börjar allt bli klarare för mig; det måste bli ett allmänt slagtande, ett allmänt blodbad. — Mitt hjerta blöder; men en domare, en rådman måste förqväfva hjertats röst, när pligten kallar honom; tupparne måste dö. De ha visserligen många försvarare, det blir votering, men ingen tupp får min röst. — Ett kinkigt mål! (Till Kristine.) Tacka du Gud, Kristine^ att du inte blifvit rådman!

Kristine. Men om fru Winger och den der herrn från Stockholm, som vi vänta, komma medan pappa är borta?

kork. Min blifvande måg, fabrikör Appellind, jag vet det. — Tror du inte jag bestyrt om deh saken? Jag har befallt min dräng att passa på när ångbåten kommer och genast bära deras saker hit, för jag vill inte, att min måg ska förstöra pengar på något annat ställe än här. Förmodligen komma de med ångbåten. Fru Winger skref åtminstone så i sitt bref.

kristine. Men är det inte löjligt, pappa lilla, att jag ska ta till man en person, som jag aldrig sett förut?

kork. Jag har inte heller sett honom; men min goda vän, fru Winger, har rekommenderat honom. Instrumentmakar Appellind ska vara en toujour karl. De bruka fria på det sättet i Stockholm, och en vesteråsare behöfver inte ge en stockholmare efter.

knäcksell. Jag har precis samma tanke som mamsell Kristine.

kork. Han får inte ha någon tanke, min goda man; han låter bli att ha någon tanke, förstår han det! Ganska dumt, att jag inte sjelf fick tillfälle hemta min måg frånångbåten. En skön uppfinning, de der ångbåtarna! Jag funderar natt och dag, hur det kommer till, att ångbåten kan gå. Nog förstår jag mig på skoflarna, och röken har jag i mitt hufvud; men det enda jag inte begriper, är den fördömda mekaniken. (Till Kristine.) Hör du, Kristine, hvarför begagnas det hästkrafter på en ångbåt, och inte något annat?

Kristine. Pappa, det är ju klart, att----------

kork. Tig. det är inte klart! (Till Ktiäcksell.) Begriper du, ditt pundhufvud, hvad som menas med den archinesiska skrufven?

knäcksell. Skulle det kanske vara någon ny slags korkskruf?

kork. Tig, memliska! Du sa’ det der med en viss ironi, tyckte jag, var det ironi?

knäcksell. Nej, det var det visst inte. kork. Det var också ditt bästa råd! (Går af och an och funderar.) Dö måste de; det är grymt, men kan inte hjelpas! Men det är tupparnas eget fel. Hvarför ska de också gala så förbannadt, de galningarna! . . . Hela Vesterås hvilar på min nacke; man pratar om att en kung har många bekymmer; men hvad är det mot en rådman i Vesterås? Om jag inte hade så mycket att göra, så skulle ni få se hvad jag skulle göra.

Sång N:o 6.

Mel.: »Fader Movitz, bror» (Fredm. Epistl.).

Jag är* rådman, jag;

Både natt och dag Jag tolkar Sveriges lag. yid min källardisk Är jag rask och frisk Och på rådstun är jag just en fuler fisk.

Om jag ej fanns, den rådstun var Ett stop, som inte något öra har.

Jag är rådman, jag etc. etc.

(Går.)

Andra scenen.

DE FÖRRE (iutom Kork).

knäcksell. Ända se’n källarmästarn blef rådman, så har han blifvit splitter galen. Förut hade jag något hopp, men nu — nu vill han väl minst ha en borgmästare till måg. Det går precis med mig som med min äldre bror i Stockholm, han som är kypare hos källarmästar Propp på Drottninggatan.

Kristine. Herr Knäcksell gör pappa orätt. Han har ju redan till min man bestämt en instrumentmakare från

Stockholm. Ack, hvad det ska bli roligt! Jag är alldeles förtjust!

knäcksell. I instrumentmakarn ?

Kristine. Nej, men desto mer i hans instrument. Hvad det ska bli roligt att få sig en flygel att spela på!,

knäcksell. Så spela då; ja, spela af hjertans grund; men jag har snart spelat ut. Jag höll så mycket af mamsell Kristine! Jag förmådde inte för hennes skull sköta min tjenst om dagen eller sofva om natten. Ska jag brygga en bål punsch, så siår jag bränvin i stället för arrack i bålen; ska jag bära in en halstrad biffstek, så bär jag in tomma halstret i stället för att komma in med biffsteken. Nu återstår mig inte annat än döden, och dö ska jag — ta mig fan ska jag inte det.

Sång N:o 7.

Mel.: »Tänk någon gång när du en blomma plockar».

Nej, nej, Kristine, jag kan ej längre lefva!

Ni var den enda, som jag hade kär.

Nu finns ett annat mål, dit jag vill sträfva,

Och detta mål min skarpa rakknif är;

Dess hvassa stål jag sätter på min strupa,

Om det ej bär med mig i Svartån af,

Att döden i dess mörka vågor supa,

Gjut se’n en tår på arme kyparns graf!

Kristine. Herr Knäcksell är nu alltid så häftig af sig l knäcksell. Jag har aldrig tålt stockholmarne, de der sprätthökarne, i sina paletåer och tioriksdalershalsdukar.Finns det då inte flickor nog i Stockholm, utan att de ska behöfva resa hit till Vesterås, för att plundra oss?

Tredje scenen.

DE FÖRRE. ANDERS (bärande Tegelmarks saker). WIGI-LANDER. TEGELMARK (strax derefter).

anders Han är här! Han är här! knäcksell. Hvilken ?

anders. Han som skulle komma med ångbåten! Som rådman befalte, la* jag genast vantarna på sakerna, fast de stretade emot så mycket de orkade.

wigilander (inskytidande). Är du galen, karl! Hvad har du med våra saker att göra? (Vill taga sakerna ifrån Anders, som försvarar sig med paraplyet.)

anders. Jag har gjort som min husbonde befalt mig. Kristine. Hvad vill det säga?

tegelmark (inspringande). Se der ha vi honom! Jag ska ge dig för att springa bort med mina saker, jag! (Vill rycka från Anders paraplyet, som dervid går sönder, så att Tegelmark får bara kappen i handen.) knäcksell. Hvem söker herrarne? tegelmark. Vi ha nyss kommit med ångbåten hit till Upsala.

Kristine. Hit till Upsala?

wigiland,er. Ja, det vill säga: vi ha nyss stigit i land och skulle med våra saker bege oss af till Sandbergs hotell, då den der figurn kommer och, utan vidare ceremonier fattar i dem och springer in i det här huset.

tegelmark (till Anders). Hör du, din krabat, brukar man behandla resande på det sättet i Upsala? knäcksell. Hvasa? I Upsala?

wigilander. Det vill säga, att... (Till Kristine.) Jag ber ödmjukast om förlåtelse, men vi rå alls inte för det här. (Afsides.) Jag begriper inte hvar Wilhelmina tog vägen. (Till Anders.) Hör du, hvar är det der fruntimret, som . ..

anders. Fruntimret? (Ser på sakerna.) Inte finns det något fruntimmer här, det jag kan se!

knäcksell (Till Tegelmark). Hvem är herrn?tegelmark. Hvem jag är?. . . Jag är . .. wigilander. En man — en man, hvars paraply den der karln förstört och som han genast måste betala.

anders. Rådman sa' åt mig nyss: gå genast ner och passa på ångbåten, för jag väntar hit min blifvande måg från Stockholm, och ...

wigilander [skriker till). Ah!

Kristine och KNÄCKSELL. Hvad är det? tegelmark. Min vän brukar alltid sucka på det viset. wigilander {för sig). Nu förstår jag allt l Det var hit fabrikör Appellind i dag skulle? resa för att fria. Ypperligt! Ypperligt! (Till Kristine.) Mamsell är säkert dottern i huset; jag hadfe genast bort se det.

Kristine. Ja, det är jag.

wigilander. Tillåt mig då att presentera för mamsell den väntade fästmannen! (Till Tegelmark.) Vi kan ju aldrig ha tagit in på bättre ställe; det är ju din fastmö, bror!

Kristine. Jag får då, på pappas vägnar, be herrarne vara välkomna!

knäcksell [afsides). Hvad jag gerna ville kasta dem utför trapporna!

tegelmark (till Kristine). Mitt hjerta sa' mig genast allt. Ack, om mamsell bara kunde föreställa sig, hur mitt hjerta ser ut invärtes i detta ögonblick!

anders (lägger från sig sakerna). Nu tror jag man kan gå sin väg efter väl förrättadt ärende. {Går.)

tegelmark [till Kristine). Hur mår den hederlige rådman Barkmeijer?

Kristine (förvånad). Rådman Barkmeijer? ' wigilander {infallande hastigt). Ack, hvad det är för ett trefligt hus, det här, och hvad det är väl beläget I Här skulle just vara angenämt att bo.

tegelmark {till Kristine). Kan det vara lönandejrtt vara garfvare i Upsala?

knäcksell (förvånad). Garfvare i Upsala? tegelmark. Ja, han är ju garfvare i Upsala, min blifvande svärfar, den hederlige rådman Barkmeijer?

Kristine. Jag begriper inte ...

knäcksell. Hvarför kallar herrn min husbonde föF Barkmeijer?

wigilander {till Knäcksell). Det är vermdödialekt; min gode vän fabrikörn är från Vermdön. (77// Tegelmark.) Brordeklamerar namnet Barkmeijer så man kan bli galen deråt. (Högt.) Det var mycket resande med ångbåten i dag, och vi ha haft det gudomligaste väder under hela resan.

tegelmark. Ja, men hur kommer det till? Jag har alltid hört, att när man far sjövägen till Upsala, så måste man passera en mycket lång å, som heter Fyrisån.

Kristine. Fyrisån?

wigilander (till Kristine'). Han menar Svartån. (Högt.) I forna tider var den mycket längre den här ån, men nu har den blifvit allt kortare och kortare.

tegelmark. Också har jag hört, att det ska vara två torn på domkyrkan, men jag såg inte till mer än ett enda. knäcksell. Två torn på domkyrkan? wigilander. Ja, det är på ritningar, det, bara på ritningar, kan ni väl förstå.

tegelmark. Men hvarför ska det vara två torn på ritningarna, när det i sjelfva verket bara är ett?

wigilander. Jo, det är ju klart, det, för man ska kunna säga, att man sett tornet två gånger på en gång.

tegelmark. Hvar är det Carolina Rediviva ligger ? Det ska vara en vacker byggnad.

Kristine. Carolina Rediviva? knäcksell. Hvad är det? Carolina rödavina? wigilander (till Kristine och Knäcksell). Han menar

Carolina Ekman, uppasserskan.

tegelmark. Och framför allt måste jag göra bekantskap med studenterna i Upsala.

Kristine och knäcksell. Studenterna i Upsala! wigilander (till Kristine och Knäcksell). Han menar

fruarna i Vesterås.

knäcksell (hårdt till Tegelmark). Herre! Ä' studenterna i Upsala detsamma som fruarna i Vesterås? tegelmark. Hvem har sagt det? wigilander (till Knäcksell). Hör på, min bästa herr öfverkypare! Jag har ju sagt herrn, att vermdödialekten har sina egenheter.

knäcksell. Det var en skamlös dialekt! wigilander. Om mamsell ville förena sina böner med mina, så skulle det kanske lyckas oss att få höra min vän traktera gitarren; han är riktigt mästare på det instrumentet.

(Går efter gitarren.)Kristine (;till Tegelmark). Gör herr fabrikörn gitarrer också?

tegelmark. Fabrikör! Gör jag gitarrer?

Kristine. Har herrn många vackra fortepiano fardiga? tegelmark. Hvad för slag! Fortepiano? Kallar man tegel för fortepiano här i sta'n?

KRISTINE OCH KNÄCKSELL. Tegel!

wigilander (till Kristine och Knåcksell). Herrskapet vet inte, att min vän gjort en ny uppfinning, nämligen att göra fortepiano af tegel i stället för af trä. Det är mycket bastantare och värderas mycket högt af brandförsäkringsverket för lösören. {Till Tegelmark.) Sjung för oss den der visan som väckte så mycken förtjusning på ångbåten.

tegelmark (itar gitarren). Lebe wohl, ja! Den visan sjunger jag riktigt med con amore.

Kristine. Ack, sjung den för oss! Det är så sällan man får höra musik i Vesterås. tegelmark. Vesterås?

wigilander {till Tegelmark). Ja, ja, hvad har det med Upsala att göra? Sjung nu för all del; det ska förtjusa den vackra fästmön. #

tegelmark {ackompanjerar sig på gitarren, under det Knåcksell spelar med tummen på hordet).

Sång N:o 8.

{Sjunger.) »Lebe wohl — förgäs mig nikt.»

{Vänder sig till Knåcksell.) Hvad är det för skrål!

(Sjunger.) »Tänk på mig, när glädjen svingar Öfver dig med englavingar Och jag sorgsen saknar dig!»

{Vänder sig till Knåcksell.) Vill du tiga, karl!

{Sjunger.) »Lebe wohl! Lebe wohl! Lebe wohl! Lebe wohl! Förgäs mig nikt!»

{Vänder sig till Knåcksell.) Vill du hålla mun på dig, menniska! knåcksell. Jag säger ju inte ett enda ord!

tegelmark.

{Sjunger.) »Lebe wohl! Lebe wohl! Lebe wohl! Lebe wohl! Förgäs mig nikt!»(Rusar fram till Knåcksell och slår honom i ryggen med gitarren.) Jag ska lära dig musik, jagi

knäcksell. Herre, det ska herrn inte ha gjort för inte!

Kristine. Knäcksell!

Fjerde scenen.

DE FÖRRE. WILHELMINA.

Wilhelmina. Nå, ändtligen träffade jag herrarne! Det är mycket artigt att springa ifrån ett ensamt fruntimmer?

Kristine. Ett främmande fruptimmer!

wigilander (till Kristine). Jag ber allra ödmjukast om förlåtelse. — Jag får den äran presentera — min fru — grosshandlar Wigilanders fru, hon och ingen annan. (Till Wilhelmina.) Kom ihåg, att Vesterås i dag är detsamma som Upsala.

knäcksell (afsides). Rätt som det är ha vi väl hela ångbåten här!

Kristine. Vi glömma bjuda herrskapet förfriskningar. Herr Knäcksell kan laga herrarnes rum i ordning, medan frun är så god och stiger in till mig. Pappa kommer snart hem.

Wilhelmina. Jag får på det högsta tacka, bara vi inte gör herrskapet något besvär.

wigilander (till Wilhelmina). Glöm för all del inte, att brukspatron Tegelmark här i huset går och gäller för fabrikör Appellind.

Wilhelmina. Hur ska jag förstå det?

wigilander. Du ska inte förstå det, min vän; men så är det emellertid.

Kristine. Vi hade i dag väntat ett annat fruntimmer, som i herrarnes sällskap skulle komma med ångbåten, fru Winger; vi väntade henne i sällskap med fabrikörn.

wigilander. Ja, det var sannt, det; men hon mådde inte bra, och derför så... Mamsell kan inte tro, hvad det är sjukt i Stockholm!

Kristine (till Wilhelmina). Var så god! (Öppnar ena sidodörren, dit hon går in med Wilhelmina.)*"Lebe wohl — försäg mig nikt" Telgemark – Norrby.*

Femte scenen.

DE FÖRRE (utom Wilhelmina och Kristine).

wigilander (afsides). Innan vi vet ordet af, ha vi kanske det Appellindska herrskapet här; det kan derfor nu vara tid på att dra sig ur spelet. Tegeltnark måste jag genast ha bprt härifrån; men hur ska det gå till utan att han marker satans list?'

knäcksell (till Tegelmark). Herre, hvarför slog herrn mig i ryggen med gitarrn?

tegelmark. Hvarför trummade du när jag sjöng, din slyngel?knäcksell. Har herrn kommit hit till Vesterås för att öfverfalla hederligt folk?

tegelmark. Jag ska ge dig för Vesterås, jagi (Vill rusa på Knäcksell)

wigilander (går emellan dem). Hvad är det om?

tegelmark. Vänta du bara till min svärfar kommer hem i Det första jag ska be honom om är, att han genast kör dig på porten.

knäcksell. Herrns svärfar? — Han är det inte än; jag sätter mig deremot; jag ska röra upp himmel och jord för att hindra detta giftermål. Jag tycker om flickan, jag, och flickan tycker om mig.

wigilander (afsides). Aha, en rival, så mycket bättre!

tegelmark. Du, din stackare! Jag ska ge dig för att röra upp himmel och jord! (Går bakom Wigilander rygg och ger Knäcksell ett slag i nacken med näfven.)

knäcksell. Det der ska ni dyrt få betala, herre! Fast jag inte är mer än en kypare, så behöfver jag inte krusa för någon stockholmssprätt, vermdöring, vermlänning, eller hvad han är för slag Far herrn tillbaka till sina forte-pianoklavér och lemna oss i fred. Jag ska ge herrn respass, jag! (Går bakom Wigilanders rygg och ger Tegelmark el t slag i nacken.)

wigilander. Ä' herrarne tokiga!

tegelmark. Så'n kanalje 1

knäcksell. Jag ska hetsa upp gymnasisterna på herrn! Gymnasisterna ä' mina goda vänner och bröder; det ska kosta blod, det lofvar jag!

tegelmark. Om jag bara hade en käpp! (Springer och får tag i gitarren.)

knäcksell (spiinger och fattar en citronklämmare). Vänta bara, vill herrn spela, så ska jag bestå konfoniuml

Sång N:o 9.

Mel. ur Pra Diavolo: »Kom lat oss nalkas».

Tillsammans.

tegelmark och knäcksell.

Våga ej nalkas,

Stort är mitt mod!

Hämden ska svalkas,

Svalkas i blod!wigilander (hållande sig mellan dem).

Hvårföre nalkas?

Stort är ert modl

Hämden ej svalkas,

Svalkas i blod!

WIGILANDER.

Solo.

Mel. ur Fra Diav olo: »Lät osa njuta den korta tiden».

Låt den vilda och blodiga striden,

Som väckts opp af er billiga harm,

Icke störa den husliga friden,

Utan sänk den beväpnade arm.

Tillsammans.

TEGELMARK OCH KNÄCKSELL.

»Våga ej nalkas» m. m.

WIGILANDER.

»Hvarföre nalkas» m. m.

(Knäcksell går ut.)

Sjette scenen.

DE FÖRRE (utom Knäcksell).

tegelmark. Har man väl sett maken till oförskämdhet! Säkert är han en af garfvargesällerna; men vänta bara!

wigilander (afsides). Det blir mig ett medel att få honom härifrån. (Högt.) Det var en högst obehaglig affar. Jag fruktar, att den der göken uppretar studenterna emot oss, och då är det ute med oss båda.

tegelmark. Tror bror att någon fara är å fårde? — Men min svärfar kommer väl snart hem, och då. ..

wigilander. Brors svärfar? — Men hvad förmår en borgare i Upsala emot tusen studenter?

tegelmark. Han hotade mig med stryk, men si det kan jag alls inte gå in på.

wigilander. Högst obehagligt, ty han är van att bereda hudar, den der; men jag misstänker något annat, jag. Hvarför vill han så angeläget gifta bort sin dotter med en person, som han inte känner, men som hela verlden vethar pengar som gräs, ty du är rik, min hedersbror! Garfveri-rörelsen är klen nu för tiden. Helt annat var det när gubben Westin lefde! Hur är det, bror är ju rik?

tegelmark. Ja, visst är jag rik. Utom tegelbruket ha jag och mor min tre hela mantal frälsehemman på Vermdön. Jag föder fyrtio kor, utom alla oxar. Bror skulle se mina sexton par oxar!

wigilander. Har bror sexton par oxar? Låt mig omfamna dig, min hedersbror! (Omfamnar Tegelmark.) Ack, det är som jag i denna stund hade alla de der nöten för mina ögon!

tegelmark. Gud välsigne dig för det! Du kan aldrig tro hvad mor min är för en rar menniska!

wigilander. Och på hela denna härlighet vill nu en cessionsmässig garfvare lägga vantarna! Nej, förrän jag tillät det, skulle jag sjelf lägga embargo på hela surfven. tegelmark. Kan man inte få gallfeber deråt? wigilander. Hela den stora vackra ladugården! tegelmark. Är det inte rysligt att behandla mig på det sättet?

wigilander. Och bli gift med en flicka som är kär i en garfvargesäll! Och på köpet fick du kanske ta honom med såsom inspektor eller rättare på gården.

tegelmark. Vi ha ju kommit i en riktig röfvarkula, och min kusin, min egen köttslige kusin, har varit med i maskobit. Det är förfärligt! Det är himmelsskriande! Jag säger opp slägtskapen med honom . . . Hvad ska mamma der hemma säga, när hon får veta i hvilket trassel hennes Jöns råkat? {Gråter.)

wigilander. Jag tror bror står och gråter! Det bästa är att genast bege sig härifrån.

tegelmark {omfamnar Wigilander). Du är min allra bästa vän; jag förtror mig helt och hållet åt digl Gud gifve att jag hade en hustru som liknade dig! Hvad jag då skulle vara lycklig!

wigilander. Dröj här några ögonblick; jag ska ställa allt i ordning till flykt. {För sig.) Jag måste in och underrätta Wilhelmina härom, och sedan bort — lika godt hvart det bär! {Skyndar in i sidorummet.)

Sjunde scenen.

TEGELMARK. Strax derefter BARKMEIJER.

tegelmark. Det ska väl bli sista gången jag reser bort för att gifta migl Jag är just hyggligt deran: på ena sidan en garfvargesäll och tusen studenter med knölpåkar, och på den andra en svärfar och en fästmö, fulla af hin håle.

barkmeijer {in störtar res klädd och kastar sig i en stol). På knappa elfva timmar har jag rest från Stockholm till Vesterås, ty jag fick veta, att ett fruntimmer, som på be-skrifning liknade min systerdotter, gått ombord på Vestman-land. Jag har kört ihjäl en häst på vägen, och nu är jag här; men får jag väl tag i henne, aldrig ska hon med sin fot komma utom Upsala mer. Kaptenen på ångbåten, som nyss anländt hit tiU Vesterås, berättade, att

den der äfven-tyraren Wigilander varit med från Stockholm i sällskap med ett fruntimmer, som promt måste vara den sötungen jag jagar efter. Jag körde om Appellind på vägen, utan att ens ge mig tid att helsa på honom. Han tror väl jag förlorat mina fem sinnen. (Blir varse Tegelmark och stiger upp.) Hvem kan den der löjliga persedeln vara?

tegelmark {afsides). Jag undrar hvad det der är för en perukstock 1

barkmeijer. Jag ber om förlåtelse! Skulle min herre vara boende här?

tegelmark. Nej, det är jag visst inte; men är det rådman Barkmeijer som min herre söker, så kan jag berätta, att han inte är här.

barkmeijer. Hvad för slag! Hörde jag rätt? Sa herrn att rådman Barkmeijer inte är här?

tegelmark. Ja, just den göken var det!

barkmeijer {afsides). Hvad fan vill det säga? {Högt.) Med hvad skäl understår sig min herre att kalla mig för gök?

tegelmark (afsides). Hvad pratar den der för slag! (Högt.) Jo, det är mig just en hederspascha, den der rådman Barkmeijer; men jag träffar väl honom någon gång.

barkmeijer. Är herrn galen? Hvem är herrn?

tegelmark. Jag är brukspatron Tegelmark.barkmeijer. Brukspatron Tegelmark? Är det möjligt 1 Men hvad i all veriden gör herrn i Vesterås?

tegelmark. I Vesterås? Hvad hin har jag med Vesterås att göra?

barkmeijer. Då jag i morse var i Stockholm, hörde jag af Appellind, att herrn var der och ämnade resa till Upsala för att besöka mig, och nu är herrn i Vesterås.

tegelmark (afsides.) Gud tröste mig! Jag trodde det bara fanns klokt folk här i Upsala, men det är ju ett riktigt dårhus. Gud gifve jag vore väl härifrån! (Högi.) Hvem skulle min herre vara?

barkmeijer. Jo, jag är just den rådman Barkmeijer, hvarom herrn talte.

tegelmark. Jaså, det är således herr rådman sjelf; jag har länge väntat på herrn; men fast jag nu är i herrns eget hus, så får jag säga, att herrn är en bedragare.

barkmeijer. Herre!

tegelmark. Att herrn och herrns dotter kan dr.a så långt vägen räcker; att jag inte är den man, som låter dra mig vid näsan af ett så’nt der småstadsherrskap.

barkmeijer. Herre, om jag vore i mitt eget hus, jag visade herrn genast på dörren!

tegelmark. Jaså, det är inte herrns eget hus en gång! Man har utgifvit herrn för att vara husegare i Upsala och en rik man. Jo, jo, det kryper fram den ena upptäckten efter den andra.

barkmeijer (afsides). Jo, det var minsann en ljus måg man sökte lura på mig; han är ju fullkomligt vansinnig. (HÖgt.) Vet herrn då inte, att det är i Vesterås vi nu befinna oss?

tegelmark. Han kallar Upsala för Vesterås! Ha, •ha, ha!

barkmeijer. Han tror han är i Upsala! Ha, ha, ha!

(Tegelmark och Barkmeijer skratta med full hals.) *

Åttonde scenen.

DE FÖRRE. WIGILANDER.

wigilander (inspritigandé). Allt är i ordning, min H>ror; låt oss bege oss af! (Blir varse Barkmeijer.) Kors för tusan, rådman Barkmeijer!barkmeijer (*till Wigilander*). Är det inte herr Wigilander? Jo, jag känner igen herrn! — Herre, hvar är min systerdotter?

wigilander. Vänta, låt mig tänka efter; — hon är i grannskapet; jag vill genast skynda efter henne. (*Vill gå, men hålles tillhaka af Barkmeijer och Tegelmark.*)

tegelmark. Jag får presentera för dig min köttslige svärfar der borta; han är visst pirum, ty han påstår att den här sta’n heter Vesterås, ha, ha, ha!

barkmeijer. Herrn är en galning, som man endast kan skratta åt, ha, ha, ha!

wigilander. Herrarne båda ä’ mig just ena lustiga kurrar, ha, ha, ha! (*Alla tre skratta.*)

Nionde scenen.

DE FÖRRE. WILHELMINA.

Wilhelmina (*inskyndande*). Nå väl, jag är färdig! (*Blir varse Barkmeijer.*) Ack, min Gud! — Morbror!

barkmeijer (*fattar Wilhelmina i armen*). Min systerdotter! Så har jag då henne ändtligen!

tegelmark. Hennes morbror! Hans systerdotteri

wigilander (till Wilhelmina). Låt oss hålla i med vårt Upsala!

barkmeijer. Tycker du att det är passande att rymma från en stad, der du blifvit född, för att resa med en så’n der äfventyrare? Du har satt hela mitt hus i vanrykte, men dit ska du igen, för att skämmas inför alla. Det ska bli ditt straff, kom ihåg detl

wilhelmina. Goda morbror 1 Jag har bittert ångrat mitt fel! Jag har inte haft ett enda lugnt ögonblick sedan jag lemnade morbrors hus, der jag var så lycklig. Också for jag i morse från Stockholm och är nu i Upsala hos morbror igen, för att aldrig mera lemna min goda, min älskade morbror!

barkmeijer. Säger du, att du är hemma hos mig? Ar det för att resa gin vägen till Upsala som du far till Vesterås först?

tegelmark. Nu börjar han på med sitt Vesterås igen.

wilhelmina (smeker Barkmeijer). Söta morbror! Jag begriper inte hvad morbror menar! Vi ä’ ju i Upsala allesammans, och morbror ska förlåta mig, det vet jag; är det inte så?

barkmeijer. Qvinna! Är du rosenrasande? Kallar du det här för Upsala?

wilhelmina. Ja, söta morbror, så ffamt inte sta’n fått något annat namn se’n jag reste derifrån.

wigilander. Herr rådman behagar skämta med oss; nog vet herr rådman så väl som vi att vi ä' i Upsala.

tegelmark. Herr rådman måtte vara bra lurfvig på aftonq visten, efter han tror sig vara i Vesterås.

barkmeijer (skrikande). Menniskor, är jag i Upsala? alla (skrikande). Ja!

wigilander. De flesta rösterna gälla! (Aska och regn höras utanför.)

Tionde scenen.

DE FÖRRE. KORK. KRISTINE. KNÄCKSELL.

kork. Det var ett Herrans väder vi fått i en hast! Det blixtrar så man kan bli blind. — Men jag hör att min måg ska vara anländ.knäcksell (visande på Tegelmark). Jo, der står han, men ...

kork (omfamnande och kyssande Tegelmark). Välkommen till Vesterås, min bästa mågi Förlåt att jag låtit vänta på mig; men tupparne, de välsignade tupparne . ..

tegelmark (till Kork). Är jag herrns måg? (Pekande på Barkmeijer.) Den der vill också ha mig till måg! — Men jag rakar hans näsa förbi.

kork. Hvad för slag? (Till Barkmeijer.) Hvad pretentioner har herrn på min måg? Hvad heter man? Hvem är man?

barkmeijer. Mitt namn är Barkmeijer, garfvare och rådman från Upsala.

kork. Vacker råd man, som reser från sitt vigtiga em-bete för att blanda sig i andras familjeangelägenheter. Man vet kaijske inte hvem jag är, hvasa? Jag är Kork, källarmästare och rådman här i Vesterås.

tegelmark (förvånad). Kork! — Vesterås! barkmeijer (till Kork). Hygglig råd man, som öppnat sitt hus till fristad åt min brottsliga systerdotter och hennes förledare, en kringstrykande äfventyrare, en —

kork. Herre, hvad vågar man säga? Är det ironi, herre, eller hvad är det?

barkmeijer. Antingen är herrn en dålig menniska eller ett dumhufvud, så rådman herrn är.

kork. Jag tar er alla till vittnen, att han kallat mig för dumhufvud. Hvaruti består er vishet, om jag får fråga? Hvad känner ni om lagen, herr rådman och garfvare? I hvilka mål har ni varit domare, herr rådman och garfvare? Hvad säger ni om det nya lagförslaget, herr rådman och garfvare?

wigilander (till Barkmeijer). Det der nya lagförslaget sätter rådman myror i hufv’et, skulle jag tro.

barkmeijer (häftigt till Kork). Hvad jag säger om det nya lagförslaget? Herrn frågar mig hvad jag säger om det nya lagförslaget, herr rådman och källarmästare? Jag säger si och jag säger så. Men svara mig, herr rådman och källarmästare: hvad är det för skilnad mellan en rådsturätt i stad och en rådsturätt på landet? Svara mig på den frågan, herr rådman och källarmästare!

wigilander (till Kork). Det var en nöt att bita på, det der, herr rådman!kork {till Barkmeijer). Hvad det är för skilnad? Herrn frågar mig hvad det är för skilnad? Det angår mig inte, herr råd man och garfvarel {Kork och Barkmeijer gå hvarandra på lifvet och fatta hvarandra i kragen.)

wigilander {till Wilhelmina). Låt oss nu begagna tillfället och ta till flykten. — Kom för all dell

Elfte scenen.

DE FÖRRE. APPELLIND. FRU WINGER. ANDERS (ibärande Appellinds och fru Wingers kappsäckar).

Kristine {skyndar emot fru Winger). Ack, se fru Winger! Nå, Gud ske lof att frun komi Här står vackert till, må frun tro! — Kors, hvad frun är våt!

tegelmark {skyndande till Appellind). Appellind häri Jag har ett ord otaldt med er, gunstig herre!

appellind {till Tegelmark). Hvad i Guds namn gör du i Vesterås?

fru winger {till Kristine). God afton, mamsell Kristine! {TUl Kork.) God afton, herr rådman! Här får jag ^en äran presentera herr rådmans blifvande måg, fabrikör Appellind från Stockholm.

kork. Också en måg? Hur många mågar ska jag då ha på en gång? Min fru, det är således frun, som är orsaken till det här spektaklet? Det är frun som förorsakat att man kallat mig för dumhufvud i mitt eget hus.

appellind {till Kork). Men, min bästa herr rådman-----------

kork [till Appellind). Jag känner herrn inte; jag har inte med herrn att skaffa för två styfver. Mitt hus har blifvit chikaneradt; innan morgondagen vet hela Vesterås, att jag är ett dumhufvud. Man ska peka fingrarna åt mig; men vänta bara! (Går af och an med häftiga steg.)

tegelmark {till Wigilander). Ä' vi då verkligen i Vesterås?

wigilander. Ja, så synes det; men jag begriper inte hur det kommer till.

fru winger. Det var ett vackert välkommen, det här! {Till Kork.) Men herr rådman — —

barkmeijer (till fru Winger). Kvar har frun gjort af min dotter? Hvar är Lotta?

Stockholm, IVesterås o. Upsala.fru winger. Hon är qvar i Stockholm. barkmeijer. Qvar i Stockholm? Jag arme, olycklige far! Qvar i Stockholm, ensam i Stockholm! Då bär det väl till fanders med henne med! Min fru, ni ska stå till svars för det, det kan ni vara säker på.

appellind (till Wigilander). Min herre, ni ska ansvara mig för det här uppträdet.

wiGiLANDER (//// Tegelmark). Min herre, ni ska ansvara mig för det här uppträdet.

tegelmark. Hvad är det jag ska ansvarä för? (Alla tala på en gång, under det ovädret ute tilltager.)

kork (till Barkmeijer). Herrn har kallat mig för dum-hufvud; vet herrn hvad det vill säga att kalla en rådman i Vesterås för dumhufvud? Med hvad skäl kommer herm hit i mitt eget hus och kallar mig för dumhufvud? Tror herm sig ostraffadt kunna våga kalla mig för dumhufvud? Nej, den kurn duger inte, herre!

barkmeijer (till Kork). Herrn har upptagit och gömt min systerdotter i sitt hus; herrn har varit i kompani med hennes förförare; herrn är orsaken till att min egen dotter kanske^i denna stund löper land och rike omkring med en annan äfventyrare. Hur vill herrn ansvara för ett sådant uppförande? Svara, herre!

appellind (till Wigilander). Af hvad orsak har herm fört min kusin till Vesterås? Tror herm att man ostraffadt kan tillåta sig sådana streck? Är det på det sättet herrn sköter sina handelsafiärer? Är min herre handelsexpedit för att bedraga hederliga menniskor? Svara mig, herre! Svara mig, herre!

wigilander (till Appellind). Herr fabrikör! Jag är oskyldig som det barn som föddes i natt. Herms egen kusin har narrat mig hit till Vesterås; det är han som tillställt hela det här spektaklet. För öfrigt är jag inte skyldig herrn eller någon redo för hvad jag gör, ska jag säga herra. Med mig har ni inte att göra, herre!

knäcksell (Ull Tegelmark). Herrn har slagit mig i ryggen med gitarren; men jag tänker inte låta sådant bli ohämnadt. Jag ska visa herrn, jag, att fast man inte är annat än kypare, man inte låter behandla sig som en dräng. Herrn har inte rest ur sta'n än, och herrn ska komma att ångra sig, vill jag lofva!tegelmark (*till Knäcksell*). Hvad vill du mig, slyngel? Jag är för god för att inlåta mig i dispyt med en sådan stackare, som du är. Skäms du inte? Vet du inte hvem du har för dig? Försök bara, och jag ska visa dig med hvem du har att göra. Jag har väl aldrig sett på maken förr! En simpel kypare! — Akta dig, det råder jag dig!

fru winger (*till Wilhelmina*). Det förvånar mig, att ett fruntimmer, vid mamsells ålder, redan är mästarinna i sådana intriger. Först resa ifrån sin beskedlige och allmänt aktade morbror, sedan fara med den der bonvivangen till Vesterås, för att åstadkomma split i en hederlig familj. Det hade jag inte väntat af ett fruntimmer med uppfostran.

wilhelmina (*till fru Winger*). Jag ber om förlåtelse, men jag skulle tro, att en annan inte har med en annans affärer att göra. Jag behöfver alls inte göra frun redo för hvad som endast rör mig. Om hvar och en, i stället för att bekymra sig om andra menniskor, ville sköta sitt, så vore det mycket bättre, ska jag ha den äran att säga frun.

kristine (*till Anders*). Hör du, Anders, spring genast öfver till grannarna och bed dem komma hit på eviga minuten. Jag fruktar, att här blir det rysligaste spektakel, om vi inte i tid förekomma det. Skynda dig derför, Anders, och uppehåll dig inte på vägen, ty Gud vet hur det här kan komma att slutas. Skynda dig, skynda dig, Anders!

anders (*till Kristine*). Ja, söta mamsell, jag ska genast ta benen på ryggen och springa efter folk; ja, jag vill till och med skynda till rådstu'n, för att få tag i stadstjenarn, — stadstjenarn är min goda vän och bror, och han ska inte dröja länge. Ja, söta mamsell, lita på mig, jag har aldrig varit långsam i mina ärenden. Lita på mig! Lita på mig!

(*Under det att alla sålunda tala, öfverröstande hvarandra, höres utifrån skrällen af åskan, som slagit ned. Alla gifua till ett skri, men bli strax derefter tysta och se förvånade på hvarandra.*)

wigilander (*ropande*). Ve oss alla! En jordbäfning! — En jordbäfning!

*

Tredje akten.

Teatern föreställer grannskapet af det stalle vid Fyrisån, der ångbåtarna lägga till. I fonden är Fyrisån och bakom densamma synes en del af staden med slottet och domkyrkan. Till venster är en något upphöjd ställning, som utgör början af en kägelbana, och till höger äro bord och säten placerade. Vid ridåns uppgång höres kägelklotet rulla i banan och käglor falla derefter.

Första scenen.

FLERE STUDENTER (*några äro sysselsatta med att slå käglor och andra sitta rökande cigarrer och drickande kring borden*).

en gossröst (*utom scenen*). Slant för sjuan!

första studenten (*i banan, fattande klotet*). Nu är det min tur att slå.

andra studenten (*i banan, räknande på en griffeltafla*). Vänta, så får jag räkna efter hur många käglor äro qvar att slå på! (*De öfriga studenterna omgifva andra studenten, skådande på taflan.*)

tredje studenten (*vid bordet*). Ångbåten dröjer bra länge i dag; han borde för längese*n varit här.

fjerde studenten (*ser på klockan*). Klockan precis fyra skulle han vara i Upsala, och på slaget half fem går han tillbaka till Stockholm. Hvem har lust att göra mig sällskap dit på ett ryck?

tredje studenten. Ja, hade jag mig bara en tjugu banko på fickan, så skulle man väl dit och rutscha om lite, ty Stockholm är ändå Stockholm.

andra studenten. Det är jemt aderton käglor qvar.

första studenten {*med klotet i handen*). Det skulle vara roligt att någon gång få slå kringskuren kung.

andra studenten. Slår du bataljon, så är det tillräckligt.första studenten. Nå, kör för bataljon dål (Kastar klotet, som höres rulla i hanan, och käglor falla.)

gossrösten. Bataljon! Hurra! (Flere röster utom scenen instämma i hurraropen.)

studenter (i banan). Bataljon! Hu$ra! första studenten Det der nöjet kostade mig en butelj punsch, det.

andra studenten. Låt oss göra opp spelet. (Studen-tema i banan samla sig kring griffeltaflan och liqvidera hvarandra.)

tredje studenten (höjande glaset). Studenter, låt oss dricka en skål!

fjerde studenten. För hvem! tredje studenten. För våra bröder i Köpenhamn. fjerde studenten. Bravo l För våra

danska bröder.

första studenten. Vänta, det vill vi vara med om.

(Springer, jemte de öfriga, frän banan ner till bordet.)

andra studenten. Nästa år resa vi öfver Sundet på kontravisit.

tredje studenten. En kruka den som opponerar sig deremot!

första studenten. Lefve de tre nordens riken! (Alla hurra.)

(Sång.) »Studenter äro glada bröder» m. m.

(Efter sångens slut hurras ånyo.)

första studenten. Ångbåten kan inte dröja länge; låt oss marschera emot den.

andra studenten. Jag undrar om det är mycket passagerare ombord ?

tredje studenten. Herre Gud, om det kom några trefliga flickor från Stockholm för att trösta oss, stackars studenter! Flickorna i Stockholm ska vara mer studerade än på -andra ställen.

fjerde studenten. Nå, framåt marsch då!

»Kung Karl, den unga hjelte» m. m.

(,Studenterna, sålunda sjungande, marschera ut.)

Andra scenen.

WIGILANDER. TYRÉN. CHARLOTTE. (Alla tre inkomma från samma sida.)

wigilander. Om det funnes någon priskurant på vän-skapstjenster, så vore ni mig mycket skyldiga,^mitt herrskap. I förgår for jag för er skull till Vesterås för att ställa till ett spektakel, som slutade till och med med en jordbäfning; i går sönderbråkad på en bondkärra mellan Vesterås och Upsala för att leta rätt på Wilhelmina, som jag för er skull förlorat; jag finner er, men inte henne, och nu blir det slutligen jag, som i dag får uppbära den storm, som väntar oss med ångbåten.

Charlotte. Men om pappa inte kommer med ånjgbåten i dag? Han springer kanske genom hela Stockholm för att söka mig, utan att veta att jag rest hem. Jag ångrar nästan att jag inte stannade qvar i Sjtockholm.

tyrén. Älskade Charlotte! Han kan omöjligen bli ond öfver att du genast reste hem; han tog ju inte en gång afsked af dig, innan han for till Vesterås; så ifrig var han i sin jagt efter din kusin.

wigilander. Stackars min Wilhelmina! Hvad hon gråt bittert, när den obarmhertige morbrodern slet henne ifrån mig, och jag. . . Hvarför känner jag nu först hur dyrbar hon är för mig? Men så är det här i verlden; så länge man är säker om att ega det goda, är man likgiltig och kall för detsamma; men är man väl i fara att för alllid förlora det, då — då först känner man dess värde. Ja, nu älskar jag henne så, att jag skulle rodna ända opp öfver öronen, om mina gamla rummelbröder såge mig i detta ögonblick.

tyrén. Men, min bror, du har ju inte /örlorat henne än, och inte ska du heller göra det. Blir allting först väl mellan söta far och oss, så ska vi göra allt för din lycka.

Charlotte. Ja, vi ska aldrig glömma hvad vi äro skyldiga den som gjort så mycket för oss som herr Wigilander. Allt ska bli godt igen, det är jag säker om. I förgår var det herrn som tröstade oss; i dag är det vår pligt att visa vår tacksamhet derför.Sång N:o io.

Mel.: »Jag är s& glad i dag» af A. F. Lindblad.

CHARLOTTE.

Nog kommer lyckans dag Med tjusning och behag,

Ty hoppets stjerna Strålar så gerna,

Blott själen ej är svag;

Men om från stormande haf Molnen vingarna höja,

Vilja i öppnande graf Tingen och känslorna böja,

Och himmelen blå

Blir kulen och dyster och grå,

Men bör man förtvifla då?

Bör menskan förtvifla då?

Nej, solen ska slutligt rå Och himlen bli åter blå.

Nog kommer lyckans dag m. m.

wigilander. Jag tackar på det hjertligaste för de välmenande trösteorden; men moln, blixt och jordbäfning äro på långt när inte så fruktansvärda som menniskan, när hon riktigt sätter sig till, i synnerhet om menniskan är garfvare och rådman i Upsala. Den som är van att tukta och bereda en oxes hud, hvad frågar den efter en menniskas skinn? (Fyra skott höras utom teatern, jemte studentmarschen »Friskt slår vårt kjerta* m. m.)

tyrén. Nu ha vi ångbåten här! wigilander. Nu gäller det, mitt herrskap! {Ängbåten, med många passagerare, synes på Fyrisån, inkommande från venstra sidan och ilande ut åt den högra. Studenterna följa utefter stranden, sjungande nyssnämda marsch.)

en röst från ångbåten (under det ångbåten passerar förbi). Stopp maskin! — Back!

wigilander. Låt mig nu, som öfverenskommet är, passa på gubben när han kommit i land, och håll ni er under tiden i grannskapet färdiga att komma fram när tider är.

tyrén. Kom, Charlotte, och låt vår vän styra för resten.

{Bjuder Charlotte armen, hvorefter de gå.)wiGiLANDER {ensam). Jag tycker, jag, hvad vår hederlige rådman ska bli storögd, när han får se mig här i Upsalal Wilhelmina måste bestämdt vara med honom på ångbåten. Hvar minut, sedan jag skiides från henne, har varit mig en hel evighet. Ack, hvad de q vinnorna göra oss galna! Man skulle verkligen kunna tro, att hin håle uppfunnit kärleken, om man inte visste, att den hade ett gudomligt ursprung.

Sång N:o n.

Mel.: »Jag var en Xkta muntergök».

1.

En krigare, som kommer der, så ståtlig på sin häst,

Hari väjer ej, han rider kull notarie, bonde, prest;

Men möter han på vägen der en flicka skön och rask,

Han bums från hästen tumlar ner och kryper som en mask.

2.

Den andlige, som kommer der med näsduk hvit i hand, Han dundrar så förfaseligt mot detta syndens land;

Men får han kärleksguden se, han mässar annan ton,

Han dundrar ej, han dyrkar nu Kupidos religion.

3-

Den lärde har ett hufvud han noted tusen myror i,

Han tänker, grubblar natt och dag för att odödlig bli;

Men smyger sig en tärna in, på lilla foten höjd,

Han ger odödligheten hin för dödlighetens fröjd.

4*

En köpman, som förtjena vill, han ligger med i allt,

På börsen och vid Skeppsbron står bland kaffe, te och salt; Men kommer herr grosshandlaren i kärleksgudens våld,

Åt fanders med affärerna, ty nu han sjelf blir såld.

— Men tyst, der kommer min man. Han är ensam! Fördömdt! Tänk om han lemnat Wilhelmina i Stockholm!

Tredje scenen.

WIGILANDER. BARKMEIJER.

barkmeijer (kommer in hastigt, resklådd). Jag tror jag blifvit dömd att på gamla da’r springa kring hela vida veriden, liksom Jerusalems skomakare. Ena dagen löper jag från Upsala till Stockholm och från Stockholm till Vesterås efter min systerdotter; den andra är jag på språng från Vesterås till Stockholm och från Stockholm till Upsala efter min dotter. Jag står inte ut med det här längre. (Blir varse Wigilander.) Kors för tusan, är inte den der olycksfågeln här också 1 (Till Wigilander.) Herre, hvad har herm i Upsala att göra?

wigilander (högtidligt). Gamle, beklagansvärde mani barkmeijer. Hvad för slag? Hvarför är jag gammal och beklagansvärd?

wigilander. Arme, olycklige far! barkmeijer. Herre, är jag en arm, olycklig far? — Herre, hvad menar herrn med allt det der? wigilander. Er dotter — stackars barni barkmeijer. Min dotter? — Känner herrn något om min dotter? Hvar är hon? Hvar är min lilla Lotta? Säg mig, hvar är Charlotte, min lilla Lotta? wigilander. Hon var i Stockholm. barkmeijer. Ja, gudnås, herre! Än se’n .då, herre? wigilander. Den turkiske ministern fick se henne. barkmeijer. Den turkiske ministern ? wigilander. 'Han skickade genast ut sina janitscharer och röfvade bort henne.

barkmeijer. Gud trösta migi Hvad vill han henne, den hundturken?

wigilander. Hvad han vill henne? Helt säkert föra henne till Konstantinopel för att göra henne till favorit-sultaninna.

barkmeijer. Ve mig, olycklige far! En hederlig mans dotter bli sultaninna!

wigilander. Ja, det blir säkert den första rådmans* dotter i Sverige som gör en sådan lycka.

barkmeijer. Nej, jag ska hindra det; det ska anmälas för borgmästare och råd! — Svenska regeringen kan omöjligttillåta slikt! Hela linieflottan ska utskickas för att hämta henne och skärgårdsflottan med. Jag förklarar krig mot Turkiet. — Stackars Lotta! Hundturkarne äta upp henne lifslefvande!

wigilander. Nu ser herr rådman hvad det vill säga att åtskilja menniskor som älska hvarandra, att slita hjertats heligaste band.

BARKMEijER. Hvad pratar herrn för galimatias? Hjelp mig i stället att återfå mitt barn! Ge mig min dotter tillbaka! Ge mig min dotter tillbaka! Stackars min lilla Lotta 1

wigilander. Ge sig tillfreds, herr rådman, ty er dotter är räddad.

barkmeijer.. Räddad! Ni återger mig lifvet, herre!

wigilander. Räddad, utan att Europas lugn behöfver störas. Det har lyckats en af mina vänner att rycka henne ur turkens klor.

barkmeijer. Men hvar är hon då? Hvarför kommer hon inte?

wigilander. Sakta, herr rådman! Den unge mannen, som räddat henne och som inte är någon annan än Appellinds systerson och blifvande kompanjon, herr Tyrén, fordrar en stor belöning, och jag vill inte heller bli utan.

barkmeijer. Jag går in på allt! . .. Låt mig bara få se min dotter!

wigilander. Det första vilkoret är, att Tyrén får herr rådmans dotter till hustru, ty de ha länge älskat hvarandra, och det andra, att herr rådmans systerdotter blir min maka; också vi ha länge varit förtjusta i hvarandra.

barkmeijer. Jag ger er alla min välsignelse; men hvar är Lotta? Hvar finns hon?

wigilander. Hon och hennes brudgum äro oss nära. Genom ett trollslag kallar jag dem fram. (Viftar med näsduken åt ena sidan)

Fjerde scenen.

DE FÖRRE. TYRÉN och CHARLOTTE {framskyndande). Charlotte. Goda pappa!

tyrén. Herr rådman reste ifrån Charlotte; hon ville genast hem till Upsala, och jag gjorde henne sällskap hit.barkmeijer. Mjuka tjenarel

wigilander. Hur ljuft att få återföra ett barn i sin fars armar. Men, herr rådman, hvar är Wilhelmina? Var hon inte med på ångbåten ?

barkmeijer. Jo, Gud bevars, herr grosshandlare, hvad hon var medl — Se der kommer hon och det öfriga sällskapet !

Femte scenen.

DE FÖRRE. APPELLIND. TEGELMARK (med sin gitarr). FRU WINGER. WILHELMINA.

wigilander. Wilhelmina I (Blir varse Tegelmark.) Tegel-mark! Hvarför är han med?

appellind (till Tyrén). Är det på detta sätt du sköter om mitt hus, medan jag är borta?

tegelmark. Herr Wigilander, jag säger opp brorskåln med herrn!

wigilander. Tackar ödmjukast! tegelmark. Jag skänker herrn mitt förakt! w igilander. Det är väl den enda gåfva herrn kommer ut med. Jag tackar emellertid för presenten.

barkmeijer. Så äro vi då alla lyckligt och väl hit-komna. Hör du, Charlotte, du blir fru Tegelmark, kom ihåg det, och inga invändningar se’n. tyrén. Herr rådman! . . .

Charlotte. Pappa, jag vill inte ha honom! barkmeijer. Och du, Wilhelmina, du tar magister

Skalberg, begriper du det?

Wilhelmina. Jag rifver ögonen ur honom. barkmeijer. Så mycket bättre, så förläser han sig

inte då!

wigilander. Men herr rådmans löfte? barkmeijer. Mitt löfte, ha-ha-ha! — Ja, när vi väl komma till Upsala, så ska jag hålla mitt löfte.

wigilander. Komma till Upsala? — Hvar ä’ vi då, om inte i Upsala?

barkmeijer. Kallar herrn det här för Upsala! Det här är ju Vesterås, herr grosshandlare! I förgår va’ vi ju i Upsala! — Skrattar bäst som skrattar sist, ha-ha-ha! —Vill herr Wigilander och herr Tyrén i morgon ta sig en liten afskedsfru kost hos mig — i Vesterås, så oändligt välkomna, ha-ha-ha!

wigilander {afsides.) Så är det då jag som blifvit lurad! Fördömde garfvare!

Sjette scenen.

DE FÖRRE. STUDENTER och ÅNGBÅTSPASSAGERARE af båda könen {inkommande på en gång).

Sång N:o 12.

KÖR.

Mel.: Galopp or »Maskeradbalen» af Auber.

Resan den, ja resan har gått ganska bra,

Nu vi alla lyckligt äro komna hit till Upsala.

Skyndom alla ut i stan att se märkvärdigheterna,

Allt som finnes i det Nya och det Gamla Upsala.

tegelmark. Här är trefligt, tycker jag! Den här ån flyter i min smak; här borde anläggas ett tegelbruk; det der slottet tycker jag om: jag undrar just hvar de köpte teglet, när de byggde det der slottet? Här måtte vara bra roligt! Här är bra likt Vermdön, tycker jag. Tycker inte herrskapet, att det är mycket likt Vermdön? Jag känner mig så uppiggad, så jag på stående fot genast får lof att sjunga min vermdövisa. {Börjar stämma sin gitarr.)

förste studenten {till Wigilander), Nå, hur har det

gått, bror Wigilander?

wigilander. Jag har fått korgen, bror! Magister Skalberg har slagit mig ur brädet; lärdomen har besegrat vigilansen, hvilket är oerhördt!

andre studenten {till Tyrén). Nå, hur har det gått med dig då? Du ser så ledsen ut!

tyrén. Låt mig vara i fred; jag är förtviflad!

tredje studenten {till Wigilander). Nå, hvad tänker du göra nu då?

wigilander. För förströelsens skull har jag lust att lägga in och cedera. Det är så många som förströ sig på det sättet nu för tiden.fjerde studenten. >jå, följ med till Stockholm i dag, så hinner du stöka undan allt det der tills i morgon. — Ångbåten far om tio minuter tillbaka till Stockholm.

wigilaNder. Om tre minuter, sa’ du? {Skriker.) Ahl (Talar afsides med studenterna.)

tegelmark. Nu börjar han sucka igen, den krabaten!

Sang N:o 13.

Mel.: »Sätt du glaset för din mun».

1.

* Uppå Vermdön föddes jag

Af min far och moder;

Mor min hon var god och svag,

Far min svag och goder. •

Gick i kolt tills jag var fjorton,

Åkte kana, plockte hjortron

På Vermdön, Vermdön, på det granna Vermdön.

2.

Än med korna vall jag gick,

Än i vall med hönsen;

Öfverallt jag höra fick:

»Se den vackra Jönsen!»

Och fast skogseld jemt har rasat,

Aldrig nå'nsin Jöns har fasat På Vermdön, Vermdön m. m.

3-

När jag dör och det bär af Inom grafvens regel,

Skall jag ha en murad graf Utaf eget tegel;

Också ska det stå på grafven:

»Här la' Jöns ner vandringsstafven».

På Vermdön, Vermdön, på det granna Vermdön.

fjerde studenten (tilf Tegelmark). Å mina egna och hela den studerande kårens vägnar får jag aflägga min tacksamhet för den vackra sången. Den har erinrat oss derom, att det blott är med våren som lärkorna och näktergalarna komma. Trefaldt afundsvärda Vermdö, som i sitt sköte ammat upp en $å'n vacker fågel som herr brukspatron! — Hvilken sånglärare har brukspatron haft?tegelmark. Jag är elev af Michal.1

fjerde studenten. Hjelp, Samiel, det kunde jag nog höra. Men det var ett utmärkt godt instrument herr brukspatron har; tillåt mig få se på gitarren lite. (Tar gitarren från Tegelmark och ser på den,) Den här gitarrn har jag lust att ta med mig till Stockholm, för att roa sällskapet under resan.

tegelmark. Ta min gitarr med till Stockholm?

fjerde studenten. Jag ser på brukspatron, att han med nöje bifaller min begäran.

tegelmark. Nej, men hvad är det för slag, min herre! Var så god och ge mig min gitarr tillbaka; det är en julklapp af min mamma, herre!

fjerde studenten.. En julklapp? — Så mycket bättre! Mjuka tjenare, herr brukspatron! (Går hort med gitarren, gnolande på Vermdövisan.)

tegelmark. Tag fast honom! Han springer bort med min gitarr!

barkmeijer. Hur vågar man behandla min måg på det sättet?

appellind. Det kan väl inte vara allvar, det der.

tredje studenten (till Tegelmark). Det är högst afskyvärdt att så bemöta en resande konstnär. — Kom, min herre, ska vi återta gitarren med godo eller ondo! (Tager Tegelmark under armen.)

tegelmark. Min gitarr, min gitarr! (Springer ut, följd af tredje studenten.)

(Signalklockan från ångfartyget höres, och man ser resande skynda ner åt det hållet.)

Sjunde scenen.

DE FÖRRE (utom Tegelmark).

barkmeijer (till studenterna). Jag ska anmäla den här saken för herrar professorer, lita på det!

förste studenten (fattar i Barkmeijer). Jag tror ni vågar hota oss, herre!

andre studenten (fattar i Barkmeijer från andra sidan). Vet ni, att ni har att göra med fria studenter?

flere studenter (trängande sig omkring Barkmeijer). Pereat! Pereat!förste studenten. Ska vi ta och doppa honom i Fyrisån?

andre studenten. Göra honom till simmagister? flere studenter. Ja, ner i ån med Barkmeijerl (De göra min af att draga honom till ån.)

^barkmeijer. Tag då ert fornuft till fånga, go’ herrar 1 Ni vill väl inte ta lifvet af mig helleri

förste studenten. En rådman mer eller mindre gör ingenting.

flere studenter. Ner med honom 1 wigilander (trångande sig fram). Go’ herrar, det här duger inte! Jag ska aldrig tillåta, att en hederlig man, en aktad rådman dränkes för mina ögon liksom en katt. Jag försvarar honom, jag. Kom hit, Tyrén, ställ dig på denna sidan om din blifvande svärfar — kasta af sig bonjourn, herr Appellind, och visa att ni är en man. — Flickor, försvaren er farl — Till vapen, fru Winger 1 — Kommen nu, go’ herrarI Öfver våra lik går vägen till rådman

Barkmeijerl

en röst utanför. Främmande från bord! — Landgången inl

flere studenter. Ångbåten går! (Ångbåten passerar fi ån höger till v ens ter.)

tegelmark (på ångbåtens däck med gitarren i handen). Jag vill i land! Jag ska inte till Stockholm! Sätt mig i land!

rösten. Sätt maskin i gång! (Studenterna hurra och vifta med mössorna. — Ångbåten försvinner.)

wigilander (ropande). Helsa till Stockholm, herr brukspatron I

barkmeijer. Maken till narr har jag väl aldrig sett! Jag kan bli ursinnig när jag tänker derpå!

appellind. Så ha de då narrat honom qvar på ångbåten !

Charlotte (smekande Barkmeijer). Söta pappa! wilhelmina (smekande Barkmeijer). Söta morbror! barkmeijer (slängande flickorna ifrån sig). Så gift er då med hvem fan ni vill! (Går af och an i häftighet.) Men för att förarga er, så har jag lust att gifta mig sjelf! (Till fru Winger.) Hör på, frua lilla! Vill lilla frua bli rådmanska i Upsala, så säg inte nej?

fru winger. Nej, jag tackar, jag måste afsäga mig en sådan ära.appellind. Bästa farbror! Fru Winger biir forvandlad till fru Appellind i stället, och mamsell Kork i Vesterås får behålla sin Knäcksell, så blir ju alla nöjda!

wigilander (*slår Barkmeijer på axeln*). Ja, min hedersgubbe, så bli vi alla nöjda. Vi ska lefva ett englalif tillsammans. Vi ska i kompani göra affarer på Kina — exportera hudar och bli millionärer.

Sång N:o 14. Mel.: »Är jag född, så vill jag lefva».

Triumf! Triumf! Vi seger vunnit! Sång och dans må råda här! Målet ha vi slutligt hunnit Efter stort besvär. (*Till publikm.*) Och om ni på en gång skåda vill de städer tre, Saken är så lätt, blott ni till oss vill er bege, Vi er önskan kan hugsvala, Ty här finns de städer tre: Stockholm, Vesterås, Upsala, Kan ni här få se!

KÖR. Och om ni på en gång m. m.